

**Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie**
w Oświęcimiu

*Ocena zasobów pomocy społecznej
za 2021r. wraz z Rekomendacją do
planowania budżetu na rok
następny oraz Sprawozdanie
z działalności Powiatowego
Centrum Pomocy Rodzinie
w Oświęcimiu*

Oświęcim 2022 rok

Spis treści

Wstęp	
I. ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA	2
II. ORGANIZACJA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE	2
III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ	3
1. Działalność Domów Pomocy Społecznej	3
2. Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy	4
3. Zadania z zakresu interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	5
4. Mieszkania chronione	6
IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	7
1. Rodzinna piecza zastępcza	7
2. Instytucjonalna piecza zastępcza	9
3. Pomoc osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą	11
V. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE USTAWY O REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ ZATRUDNIENIU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	12
1. Turnusy rehabilitacyjne	12
2. Likwidacja barier architektonicznych, barier technicznych i w komunikowaniu się	13
3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	13
4. Warsztaty terapii zajęciowej	13
5. Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych	13
VI. POWIATOWY ZESPÓŁ ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W OŚWIĘCIMIU	15
VII. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	15
VIII. REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE PROGRAMY, PROJEKTY SYSTEMOWE	16
1. Realizacja projektu „Nowe wyzwania lepsza przyszłość”	16
2. Realizacja projektu „Pokonajmy kryzys”	17
3. Realizacja programu resortowego MR i PS „Opieka wytchnieniowa”	17
4. Realizacja programu resortowego MR i PS „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	18
5. Realizacja programów europejskich Erasmus + oraz Level Up	18
IX. SZKOLENIE I DOSKONALENIE ZAWODOWE KADR POMOCY SPOŁECZNEJ	19
X. PODSUMOWANIE	20

Wstęp

Zgodnie z art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa Radzie Powiatu coroczne sprawozdanie z działalności Centrum wraz z przedstawieniem efektów pracy oraz wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Na podstawie art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej gminy, powiaty oraz samorząd województwa zobowiązane są do sporządzenia corocznej oceny zasobów pomocy społecznej, opartej na analizie lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej, która obejmuje m.in. osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. Wymienione zasoby obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe oraz nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej, bez względu na podmiot je finansujący i realizujący.

Ponieważ wymienione dokumenty obejmują analogiczne dane, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu przedkłada niniejsze Sprawozdanie, zawierające wszystkie wymagane przepisami informacje. Przedmiotowe Sprawozdanie Zarząd Powiatu przedstawia Radzie Powiatu w Oświęcimiu wraz z Rekomendacją, która będzie podstawą do planowania budżetu na rok następny. Powiat oświęcimski jest lokalną wspólnotą samorządową składającą się z dziewięciu gmin: Gmina Miejska Oświęcim, Gmina Wiejska Oświęcim, Gmina Kęty, Gmina Brzeszcze, Gmina Zator, Gmina Chełmek, Gmina Polanka Wielka, Gmina Przeciszów, Gmina Osiek. Powierzchnia powiatu obejmuje 406,03 km² a jego siedzibą administracyjną jest miasto Oświęcim. Według danych na koniec grudnia 2020r. powiat zamieszkiwało 152 687 mieszkańców, z czego 3 504 to osoby bezrobotne, z czego 36,8 % to osoby długotrwale bezrobotne. Stopa bezrobocia wynosiła 6,7 %.

Udział ludności powiatu korzystającej ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem wyniósł 2,4 %. Do przyczyn udzielania pomocy osobom i rodzinom zalicza się: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeba ochrony macierzyństwa bądź wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, brak umiejętności w przystosowaniu się do życia młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą, trudności w przystosowaniu się do życia osób opuszczających zakłady karne, alkoholizm, narkomanię, klęski żywiołowe, zdarzenia losowe i inne sytuacje kryzysowe.

Na terenie powiatu pomoc społeczną organizują samorządowe jednostki organizacyjne, w tym miejski ośrodek pomocy społecznej, ośrodki pomocy społecznej w gminach i powiatowe centrum pomocy rodzinie w powiecie oraz organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe. Ogólną zasadą pomocy społecznej jako instytucji polityki społecznej jest umożliwienie klientom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby i możliwości, a rodzaj, forma i rozmiar pomocy powinny być odpowiednie do okoliczności i indywidualnych potrzeb.

I. ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W powiecie oświęcimskim działalność w powyższym zakresie prowadzą następujące instytucje społeczne, finansowane z budżetu powiatu:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu, w strukturach którego funkcjonuje:
 - Powiatowy Zespół Orzekania o Niepełnosprawności
 - Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu
 - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1 w Oświęcimiu
 - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 2 w Oświęcimiu
 - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 3 w Oświęcimiu
 - Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 4 w Kętach
 - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 5 w Kętach
2. Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętach z filią w Brzeszczach,
3. Dom Pomocy Społecznej w Bobrku,
4. Dom Pomocy Społecznej Braci Albertynów w Bulowicach, działający na zlecenie powiatu, a prowadzony przez Zgromadzenie Braci Albertynów,
5. Dom Pomocy Społecznej Caritas Archidiecezji Krakowskiej w Zatorze, działający na zlecenie powiatu, a prowadzony przez Caritas Archidiecezji Krakowskiej,
6. Wioska dziecięca im. Janusza Korczaka w Rajsku, działająca na zlecenie Powiatu, w formie 6 placówek typu rodzinnego,
7. Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone na zlecenie Powiatu przez Fundację im. Brata Alberta, przeznaczone dla 100 osób niepełnosprawnych intelektualnie. Zajęcia terapeutyczne prowadzone są w 4 filiach na terenie: Chełmka, Preciszowa, Jawiszowic i Oświęcimia.

II. ORGANIZACJA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu, będące jednostką organizacyjną powiatu, jest instytucją posiadającą kompetencje do wykonywania w sposób bezpośredni lub pośredni zadań określonych w szczególności ustawą o pomocy społecznej, ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Głównym celem działania Centrum jest realizacja zadań samorządu powiatowego w zakresie pomocy społecznej, pieczy zastępczej, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, udzielania wsparcia osobom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, usamodzielniania się osób oraz integracji ze środowiskiem.

W 2021 roku wraz z Dyrektorem oraz jego Zastępcą, w Centrum zatrudnionych było 79 pracowników przy 72,90 etatu przeliczeniowego.

Dyrektor wykonuje zadania statutowe przy pomocy zastępcy Dyrektora oraz poszczególnych działów:

- Dział Finansowo - Kadrowy – 6 osób na 5,5 etatu,
- Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej – 7 osób na 7 etatach,
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej – 3 osoby na 3 etatach
- Dział Administracyjno – Organizacyjny – 5 osób na 4 etatach,
- Dział Pomocy Instytucjonalnej i Realizacji Świadczeń – 5 osób na 5 etatach,
- Dział Rehabilitacji Społecznej – 3 osoby na 3 etatach,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności – 4 osoby na 4 etatach,

- Dział Realizacji Projektów Celowych – 4 osoby na 4 etatach,
- Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze w Oświęcimiu – 24 osoby na 22,40 etatu,
- Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze w Kętach – 17 osób na 14 etatu.

III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Podstawą prawną do realizowania zadań z zakresu pomocy społecznej jest ustawa z dnia 14 marca o pomocy społecznej oraz wydane do niej rozporządzenia, a także dokument prawa miejscowego, jakim jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2026, która za obszary priorytetowe rozwoju polityki społecznej powiatu uznała opiekę nad rodziną i dzieckiem oraz pomoc osobom niepełnosprawnym i starszym.

W ramach wykonywanych zadań z zakresu pomocy społecznej, Centrum udziela nieodpłatnego poradnictwa prawnego z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego i administracyjnego dla rodzin zastępczych, podopiecznych pieczy zastępczej, rodziców biologicznych podopiecznych, oraz mieszkańcom powiatu, których sytuacja materialna nie pozwala na skorzystanie z odpłatnej pomocy prawnej. W 2021r. udzielono 15 takich porad, w łącznej ilości 15 godzin. Również specjaliści z Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej (psycholog, pedagog), mający w zakresie swoich obowiązków wspieranie klientów z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej udzielali doraźnie porad klientom.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007r. o Karcie Polaka, Centrum, w imieniu Starosty Oświęcimskiego, realizowało comiesięczne wypłaty świadczeń pieniężnych osobom uprawnionym z tytułu ustawy. W 2021 roku wypłacono w/w świadczenia w łącznej kwocie 111 540,00 zł, do którego uprawnionych było łącznie 13 osób oraz środki na obsługę realizacji zadania w wys. 2 230,80 zł., co łącznie stanowiło koszt w wysokości 113 770,80 zł. Środki na pokrycie wydatków związanych z udzieleniem pomocy przekazał Wojewoda Małopolski.

1. Działalność Domów Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której gmina nie może zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

W powiecie oświęcimskim opiekę całodobową sprawują trzy domy pomocy społecznej:

- Dom Pomocy Społecznej w Bobrku, działający jako jednostka organizacyjna powiatu, przeznaczony dla 190 mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie,
- Dom Pomocy Społecznej Braci Albertynów w Bulowicach, działający na zlecenie powiatu, a prowadzony przez Zgromadzenie Braci Albertynów, przeznaczony dla 81 mężczyzn przewlekle psychicznie chorych,
- Dom Pomocy Społecznej Caritas Archidiecezji Krakowskiej w Zatorze, działający na zlecenie powiatu, a prowadzony przez Caritas Archidiecezji Krakowskiej, przeznaczony dla 52 kobiet i mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie.

Na dzień 31.12.2021 roku większość pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej, tj. 188 osób, posiadała decyzje o skierowaniu do domu pomocy społecznej wydane przed dniem 01.01.2004r. Na finansowanie pobytu tych osób przysługuje dotacja Wojewody, natomiast decyzje w sprawie ustalenia odpłatności za pobyt w domu wydaje Starosta Oświęcimski. W 2021r. Centrum wydało 139

takich decyzji. Pozostali mieszkańcy zostali umieszczeni w w/w domach na tzw. nowych zasadach i zgodnie z zapisami ustawy, finansowanie ich pobytu odbywa się poprzez montaż polegający na częściowej odpłatności mieszkańca z własnych dochodów i z opłat rodziny zobowiązanej do alimentacji oraz uzupełnienia brakującej kwoty do pełnego kosztu utrzymania poprzez dopłaty z gminy, z której pochodzi pensjonariusz.

Średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca domu, stanowiący jednocześnie wysokość odpłatności za pobyt w 2021 roku, przedstawiał się następująco:

- DPS Bobrek – 4 881,46 zł,
- DPS Bulowice – 4 194,91 zł,
- DPS Zator – 4 611,95 zł.

W domach pomocy społecznej, na koniec 2021 roku, zatrudnionych było 260 pracowników, z tego 142 w samorządowej jednostce organizacyjnej, a 118 w podmiotach niepublicznych. 233 pracowników zatrudnionych było na umowę o pracę, natomiast 27 na podstawie innych form zatrudnienia. Kadre terapeutyczno-opiekuńczą stanowi 188 osób, administracyjną i obsługi – 72, w tym 5 pracowników to kadra zarządzająca.

Roczny koszt prowadzenia i utrzymania wszystkich domów pomocy społecznej, bez względu na źródło finansowania, to kwota 19 688 549,17 zł, w tym 7 205 787,20 zł, jako środki uzyskane z dotacji

z budżetu państwa. Ponadto środki otrzymane w ramach rezerwy celowej budżetu państwa celem przygotowania i zabezpieczenia domu przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 w wysokości 129 991,00 zł jako dotacja Wojewody, stanowiąca 80 % kosztów realizacji całości zadania. Kwotę 32 497,75 zł domy pomocy społecznej pokryły ze środków własnych. W rezultacie całość zadania wyniosła 162 488,75 zł. Domy Pomocy Społecznej otrzymały również środki finansowe pochodzące z utworzonego na podstawie art. 65 ustawy z 31 marca 2020r. *o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw* Funduszu Przeciwdziałania Covid – 19 na 2021 przeznaczone na przygotowanie i zabezpieczenie domów pomocy społecznej przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 w wysokości 206 522,31 zł.

2. Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy

Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętach z placówką w Brzeszczach to jednostka organizacyjna powiatu będąca ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy jest placówką typu dziennego zapewniającą uczestnikom opiekę terapeutyczną, psychologiczną, pedagogiczną oraz terapię zajęciową. Celem ośrodka jest podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności samodzielnego życia, podnoszenie poziomu zaradności życiowej i sprawności psychofizycznej, wydłużanie okresów remisji choroby, oraz zapobieganie degradacji psychofizycznej uczestników.

Placówka dysponuje 43 miejscami. W ubiegłym roku z pomocy ośrodka skorzystało łącznie 50 osób, w tym 10 osób nowo przyjętych. W ciągu roku wydano 3 decyzje uchylające decyzje kierujące, z powodu rezygnacji ze względu na zmianę miejsca zamieszkania, umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej i zgon.

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego

(Dz. U. z 2021 poz. 803) „decyzje ustalające odpłatność za korzystanie z usług dziennych świadczonych

w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w art. 51b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, wygasają z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy”, w związku z czym od 1 czerwca 2021 r. „korzystanie z usług świadczonych w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, niebędących usługami całodobowymi oraz korzystanie z usług klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest nieodpłatne” (art. 51b ust. 2 znowelizowanej ustawy o pomocy społecznej). Wysokość odpłatności za usługi świadczone w ośrodku wsparcia ustalana była do 31 maja 2021 r. w drodze postępowania administracyjnego i uzależniona od sytuacji osobistej i dochodowej osoby kierowanej i jej rodziny oraz odpowiedniego kryterium dochodowego, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Roczny koszt prowadzenia i utrzymania w/w ośrodka wsparcia to kwota 968 402,16 zł, z czego 904 285,93 zł stanowi dotacja z budżetu państwa na prowadzenie zadania zleconego, 24 116,23 zł to środki własne Powiatu, natomiast kwota 40 000 zł została przekazana jako pomoc finansowa z budżetu Gminy Brzeszcze. W ośrodku zatrudnionych jest 10 pracowników w tym: 1 osoba kierująca, 7 pracowników opiekuńczo-terapeutycznych oraz 2 pracowników administracyjnych na 1,5 etatu.

3. Zadania z zakresu interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, do zadań którego należy udzielanie szybkiej, doraźnej pomocy osobom lub rodzinom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, w tym ofiarom przemocy w rodzinie.

Do zadań osób zatrudnionych w Ośrodku należą:

- udzielanie szybkiej, doraźnej pomocy osobom lub rodzinom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych (m.in. śmierć współmałżonka, strata bliskiej osoby/żałoba, trudności w związku małżeńskim lub partnerskim, utrata pracy, problemy wychowawcze, próby samobójcze, uzależnienia oraz doświadczanie przemocy domowej, a także po przeżyciu traumatycznego zdarzenia: np. wypadek, napad, gwałt);
- analiza problemów i dysfunkcji oraz ustalenie priorytetów w procesie ich rozwiązywania;
- prowadzenie indywidualnych programów pomocy;
- udzielanie informacji telefonicznej (wsparcie) - oferta dla osób szukających pomocy, chcących zachować anonimowość;
- zabezpieczenie osobom noclegu, w nagłych sytuacjach kryzysowych, przez krótki okres czasu;
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego;
- prowadzenie psychoterapii indywidualnej bądź rodzinnej w sytuacjach skrajnie urazowych (katastrofa, nagła śmierć, gwałt, przemoc w rodzinie, próby samobójcze, klęski żywiołowe itp.);

Wskazane zadania realizowane są poprzez:

- wsparcie specjalisty pracy z rodziną;
- wsparcie terapeutyczne;
- konsultacje psychologiczne (indywidualne i rodzinne);
- porady prawne;
- konsultacje socjalne;
- konsultacje pedagogiczne;
- mediacje;
- konsultacje dot. uzależnień;
- realizację programu edukacyjno – korekcyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie;
- zapewnienie całodobowego schronienia dla osób będących w ostrym kryzysie.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej podejmuje kompleksowe działania interdyscyplinarne na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, w szczególności spowodowanego przemocą domową. Celem pomocy psychologicznej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie z problemami osobom uwikłanym w przemoc.

Na początku kontaktu z osobą doświadczającą przemocy najważniejsze jest zapewnienie jej poczucia bezpieczeństwa poprzez okazanie wsparcia, nawiązanie pozytywnej relacji terapeutycznej oraz w razie potrzeby udzielenie schronienia w hostelu dla ofiar przemocy. W trakcie pracy terapeutycznej z osobą doświadczającą przemocy w rodzinie głównym celem jest wzmocnienie jej poczucia wartości, podniesienie motywacji do zmian w życiu i wiary w swoje możliwości, praca nad przeciwdziałaniem przemocy.

W ramach tych działań z pomocy Ośrodka w 2021 roku skorzystały 764 osoby, z czego 2 osobom udzielono całodobowego schronienia w hostelu Ośrodka. Pozostałe zgłaszające się osoby, które znalazły się w sytuacji kryzysowej lub doznawały przemocy domowej i oczekiwały na pobyt w hostelu, po podjętych działaniach w środowisku powróciły do miejsc zamieszkania, więc nie było potrzeby uruchomienia całodobowego hostelu.

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy Ośrodka są trudności w związkach małżeńskich (partnerskich), problemy wychowawcze, gwałtowna, niekorzystna zmiana życiowa (utrata pracy, zdrada partnera, zagrożenie chorobą), przemoc w rodzinie, nadużywanie alkoholu przez partnera oraz choroby psychiczne.

łącznie udzielono 2259 świadczeń, w szczególności w formie poradnictwa:

- wspierającego i edukacyjnego – 2259 porad,
- rodzinnego i socjalnego – 574 porad,
- psychologicznego – 482 porady,
- prawnego – 150 porad,
- program edukacyjno – korekcyjny dla sprawców przemocy w rodzinie – 58 porad.

Wykonany roczny budżet Ośrodka to kwota w wysokości 240 108,17 zł z tego 215 306,56 zł to środki własne Powiatu, 19 814,62 zł stanowiła dotacja z Miasta Oświęcim natomiast 4 986,99 zł to dotacja z Gminy Oświęcim.

4. Mieszkania chronione

Powiat Oświęcimski korzysta z dwóch mieszkań należących do zasobu mieszkaniowego Gminy Miasta Oświęcim. Mieszkania te wykorzystywane są w formie mieszkań chronionych treningowych dla wychowanków instytucjonalnych i rodzinnych form pieczy zastępczej, którzy korzystają z nich w ramach pomocy w procesie usamodzielnienia i ze względu na dysfunkcje panujące w środowisku rodzinnym nie powinni wracać do własnych domów. Warunkiem zamieszkania w w/w mieszkaniach jest kontynuowanie nauki i przestrzeganie ustalonego regulaminu mieszkania chronionego treningowego.

W 2021 roku korzystano z dwóch mieszkań (przy ul. Olszewskiego oraz przy ul. Czarnieckiego), które przeznaczone są łącznie dla 7 osób, w tym jedno dla 3 wychowanek, a drugie dla 4 wychowanków. Z mieszkania przy ul. Czarnieckiego w 2021r. korzystało 6 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, natomiast w mieszkaniu przy ul. Olszewskiego zamieszkiwała 1 wychowanka z Domu Dziecka w Oświęcimiu.

Koszt utrzymania mieszkań chronionych w 2021 roku wyniósł 18 758,98 zł. W kwocie tej zawarte są wydatki na comiesięczne opłaty za czynsz i media. Pracujący wychowankowie w zależności od posiadanego dochodu ponoszą odpłatność w wysokości 60,00 zł, 100,00 zł, 160,00 zł miesięcznie (zgodnie z Uchwałą Nr XLVIII/435/2018 Rady Powiatu w Oświęcimiu z dnia 26 czerwca 2018r.). Dochody powiatu z tego tytułu wyniosły 7 600,00 zł.

IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Do podstawowych zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy:

- zapewnienie dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- organizowanie naborów i szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze,
- udzielanie specjalistycznego wsparcia rodzinom zastępczym w tym prawnego psychologicznego i pedagogicznego,
- dokonywanie oceny zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- współpraca z sądami, placówkami służby zdrowia, policją, szkołami, ośrodkami pomocy i ośrodkami adopcyjno-opiekuńczymi na rzecz wspierania dziecka i rodziny,
- finansowanie świadczeń na pokrywanie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych,
- finansowanie świadczeń na pokrywanie wydatków związanych z procesem usamodzielniania wychowanków opuszczających pieczę zastępczą i instytucjonalną,
- prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych.

Podstawą prawną do realizowania zadań z zakresu pieczy zastępczej jest wyżej wymieniona ustawa.

1. Rodzinna piecza zastępcza

Umieszczenie dziecka w zastępczej formie opieki jest uprawnieniem sądu rodzinnego i jest stosowane wtedy, gdy rodzice biologiczni nienależycie wypełniają swoje obowiązki, a dobro dziecka jest zagrożone. Powodem niewłaściwie sprawowanej opieki rodzicielskiej są zaniedbania wychowawcze i niewydolność opiekuńcza, spowodowana dysfunkcyjnym zachowaniem rodziców. Przyczyną tych dysfunkcji jest alkoholizm, narkomania, zaburzenia psychiczne rodziców i stosowanie przemocy. Głównym celem umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej jest jego dobro i wychowanie go przez osoby bądź instytucje, które dają rękomię i gwarancję należytego wychowania.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Do form rodzinnej pieczy zastępczej zaliczane są:

- rodzina zastępcza spokrewniona, którą tworzą osoby będące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
- rodzina zastępcza niezawodowa, którą tworzą osoby niebędące wstępnymi dziecka, z tym, że: rodziny zastępcze niezawodowe mogą stanowić osoby spokrewnione, spowinowacone lub niespokrewnione z dzieckiem,
- rodzina zastępcza zawodowa, w tym pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i specjalistyczna – dla dzieci niedostosowanych społecznie, małoletnich matek z dziećmi i dla dzieci niepełnosprawnych, a także tych, których rodzina nie jest w stanie zaopiekować, którą tworzą wyłącznie osoby niespokrewnione z dzieckiem,
- rodzinny dom dziecka, który tworzą małżonkowie lub osoba nie pozostająca w związku, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim opieki.

W rodzinach zastępczych zawodowych może przebywać w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci, natomiast w rodzinnym domu dziecka, w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż 8 wychowanków.

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego w roku 2021 funkcjonowało 147 rodzin zastępczych w których przebywało 197 dzieci. Na dzień 31.12.2021r. funkcjonowało 76 rodzin zastępczych spokrewnionych, w których przebywało 91 dzieci, 42 rodziny zastępcze niezawodowe, w których przebywało 57 dzieci oraz 6 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało 13 dzieci. Wśród 7 rodzin zastępczych zawodowych, funkcjonujących w powiecie oświęcimskim, 1 rodzina pełni funkcję pogotowia rodzinnego (w 2021 roku umieszczonych w niej było 3 dzieci) oraz 2 rodziny zawodowe specjalistyczne, w których umieszczonych było 3 dzieci niepełnosprawnych.

W roku 2021 specjaliści Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej – pedagog i psycholog, poddali wstępnej kwalifikacji 7 kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, polegającej na przeprowadzeniu badań pedagogicznych i testów psychologicznych, celem uzyskania pozytywnej opinii, stanowiącej podstawę do wydania zaświadczenia kwalifikacyjnego do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. Siedmiu kandydatów uzyskało świadectwa o przebytych szkoleniu.

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej dokonuje oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej oraz oceny rodziny zastępczej w celu ustalenia, między innymi, aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikacji planu pomocy dziecku, monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, stanu zdrowia dziecka

i jego aktualnych potrzeb.

Ocena sytuacji dziecka dokonywana jest, co 3 miesiące w przypadku dzieci do 3 lat, co 6 miesięcy w przypadku dzieci powyżej 3 lat i jest podstawą do sporządzenia opinii dla sądu dotyczącej zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej oraz utworzenia planu pomocy dziecku. Również rodzina zastępcza podlega ocenie pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Rodziny zastępcze, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze, problemy rodzinne czy też kryzysy małżeńskie, wspierane są działaniami: psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Na dzień 31 grudnia 2021 r. w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zatrudnionych było 7 specjalistów w tym 2 koordynatorów w pełnym wymiarze czasu pracy, którzy obejmowali działaniami łącznie 35 rodzin zastępczych, a także 1 psycholog, 1 pedagog, 2 pracowników socjalnych oraz kierownik Zespołu.

Koordynatorzy zatrudnieni są na umowę w zadaniowym systemie czasu pracy, pracują z rodzinami i dziećmi w nich umieszczonymi w środowisku rodzinnym. Celem udzielania pomocy rodzinom zastępczym w rozwiązywaniu zaistniałych problemów szkolnych, zdrowotnych, wychowawczych, emocjonalnych współpracują z instytucjami działającymi na rzecz rodziny i dziecka, w szczególności z pedagogami szkolnymi, asystentami rodziny przydzielonymi przez ośrodki pomocy społecznej, kuratorami sądowymi i lekarzami.

Pomimo wprowadzonego stanu epidemicznego w kraju, działania w zakresie wspierania rodzin zastępczych oraz realizowania zadań Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej były kontynuowane zgodnie z obowiązującym reżimem sanitarnym oraz z użyciem alternatywnych metod komunikowania się m.in. za pośrednictwem komunikatorów. W roku 2021 działaniami psychologa Zespołu objęte były 24 rodziny zastępcze. Psycholog prowadził w większości spotkania w trybie on-line oraz przeprowadził 140 porad telefonicznych.

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej ma obowiązek współpracować z ośrodkami adopcyjno-opiekuńczymi celem przysposobiania dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. W 2021 roku 1 dziecko zostało przysposobione.

Zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka na każde umieszczone dziecko przysługiwały świadczenia na pokrycie kosztów jego utrzymania:

- do 31 maja 2021 r. nie niższe niż kwota 694,00 zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej oraz kwota 1 052,00 zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka. Ponadto w przypadku umieszczenia w rodzinie zastępczej dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 211,00 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów jego utrzymania,
- od 1 czerwca 2021 roku (na podstawie obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 10 marca 2021 roku w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (Monitor Polski z dnia 17 marca 2021 r. poz. 282) odpowiednio kwoty nie niższe niż 746,00 zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej, kwota 1 131,00 zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka oraz w przypadku umieszczenia w rodzinie zastępczej dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności dodatek nie niższy niż kwota 227,00 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów jego utrzymania.

Rodzinom zastępczym zawodowym co miesiąc wypłacane jest wynagrodzenie, które zgodnie z ustawą budżetową jest waloryzowane średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej i zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2022.447) nie może być niższe niż kwota 2000,00 zł miesięcznie.

W 2021 roku funkcjonowało 9 rodzin zawodowych, w tym dwa pogotowia rodzinne i dwie rodziny zawodowe specjalistyczne, opiekujące się niepełnosprawnymi dziećmi.

Na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, ogółem wydatkowano kwotę 1 879 115, 20 zł.

Zgodnie z art. 191 ust. 1 i ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy

w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej na podstawie zawartych porozumień w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków.

W ubiegłym roku w 9 innych powiatach umieszczonych było 13 dzieci, a kwota wydatkowana na ten cel to 151 854,37 zł. Jednocześnie na 35 dzieci pochodzących z 22 innych powiatów, a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie naszego Powiatu, w 2021r. uzyskano dochody w wysokości: 356 180,48 zł.

W kosztach utrzymania dziecka w rodzinach zastępczych zobligowane są partycypować gminy pochodzenia dziecka w wysokości: 10% kosztów w pierwszym roku pobytu, 30% w drugim roku pobytu dziecka i 50% w trzecim roku i następnych latach. W 2021r. z tego tytułu Powiat uzyskał dochody

w wysokości 392 320,25 zł.

Na rzecz dzieci przebywających w rodzinach zastępczych wypłacono dodatek wychowawczy (500+) z dotacji budżetu państwa w łącznej wysokości 775 263,86 zł w tym koszty obsługi stanowiły kwotę 7 675,88 zł.

2. Instytucjonalna piecza zastępcza

W powiecie oświęcimskim funkcjonuje 11 placówek opiekuńczo-wychowawczych posiadających 91 miejsc statutowych, z czego:

- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1 w Oświęcimiu, typu specjalistyczno – terapeutycznego, przeznaczona dla 6 dzieci;
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 2 w Oświęcimiu, typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi, przeznaczona dla 12 dzieci (8 miejsc socjalizacyjnych, 4 interwencyjne);
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 3 w Oświęcimiu, typu socjalizacyjnego, przeznaczona dla 12 dzieci;
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 4 w Kętach, typu socjalizacyjnego, przeznaczona dla 11 dzieci;
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 5 w Kętach, typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi przeznaczona dla 14 dzieci (10 miejsc socjalizacyjnych, 4 interwencyjne);
- Wioska Dziecięca im. Janusza Korczaka w Rajsku działająca na zlecenie powiatu, prowadzona w formie placówek typu rodzinnego przeznaczona jest dla 36 dzieci - 6 placówek typu rodzinnego (z zastrzeżeniem, że 1 placówka jest aktualnie wygaszona).

Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie jednego dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w powiecie oświęcimskim w roku 2021 przedstawiały się następująco:

- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1 w Oświęcimiu – w wysokości 6 920,56 zł;
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 2 w Oświęcimiu – w wysokości 5 459,76 zł;
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 3 w Oświęcimiu – w wysokości 5 459,76 zł;
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 4 w Kętach – w wysokości 5 459,76 zł;
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 5 w Kętach – w wysokości 5 459,76 zł;
- Wioska Dziecięca im. Janusza Korczaka w Rajsku – w wysokości 4 659,91 zł.

W 2021 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem oświęcimskim przebywało 8 dzieci na podstawie porozumień między powiatami dotyczących zwrotu wydatków na pokrywanie kosztów utrzymania dziecka w placówce przez powiat oświęcimski.

łącznie w placówkach przebywało 118 dzieci - w powiecie 110 i poza powiatem 8 dzieci.

Na funkcjonowanie 10 placówek opiekuńczo-wychowawczych (w tym 5 placówek typu rodzinnego) w 2021 roku powiat przeznaczył: 4 424 122,61 zł w tym na Wioskę Dziecięcą: 1 532 531,93 zł (otrzymana dotacja 1 522 264,73 zł + dotacja na składki zdrowotne 10 267,20 zł) na placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego w Oświęcimiu i Kętach – 2 891 590,68 zł (w tym darowizny i nawiązki) natomiast na realizację zawartych porozumień pomiędzy powiatami, dotyczących ponoszenia kosztów utrzymania 8 dzieci z Powiatu Oświęcimskiego przebywających w placówkach

w innych powiatach wydatkowano kwotę 413 141,39 zł.

Powiat uzyskał dochody z tytułu pobytu w naszych placówkach 24 dzieci z 9 innych powiatów (bielski, chrzanowski, tatrzański, bieruńsko -łędziński, suski, brzeski, bolesławiecki, Siemianowice Śląskie, Żory) w łącznej wysokości 1 144 266,87 zł.

W związku z pobytem dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz w Regionalnej Placówce Opiekuńczo – Terapeutycznej Nr 1 w Gliwicach (na mocy art. 191 ust. 10 ustawy o

wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) powiat otrzymał dochody z gmin w postaci zwrotu części średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w wysokości 1 013 515,03 zł.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, powiat oświęcimski ponosi opłatę za zakwaterowanie i wyżywienie 1 dziecka pozbawionego opieki i wychowania rodziców, urodzonego na terenie powiatu oświęcimskiego, umieszczonego w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym w Częstochowie. W 2021r. wydatkowano łącznie 29 817,60 zł na utrzymanie i wyżywienie w/w. dziecka. Dochody od Miasta Oświęcim z tytułu zwrotu części wydatków na pokrycie kosztów utrzymania dziecka pochodzącego z terenu powiatu oświęcimskiego umieszczonego w ww. Zakładzie wyniosły 14 908,80 zł.

W 2021 roku na podstawie postanowień sądu, wydano 79 skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych. Ponieważ, zgodnie z art. 193 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości odpowiednio świadczeń i dodatków przyznanych z tytułu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, tut. Organ prowadzi postępowania w sprawie ustalenia bądź odstąpienia od ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. W ubiegłym roku 247 postępowań zakończyło się wydaniem prawomocnych decyzji.

W 2021 roku wypłacono dodatek wychowawczy do zryczałtowanej kwoty (500+) dla dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego Wiosce Dziecięcej, w wysokości 134 032,27 zł plus koszty obsługi programu w wysokości 1 340,32 zł. W 2021 roku wypłacono dodatki w wysokości świadczenia wychowawczego (500+) na dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Kętach oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Oświęcimiu w łącznej wysokości 235 703,69 zł plus koszty obsługi programu tj. 2 357,04 zł. Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego finansowany jest z dotacji celowej z budżetu Państwa. Łącznie na realizację zadania przeznaczono: 373 433,32 zł.

3. Pomoc osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą

Pełnoletni wychowankowie opuszczający rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii byli objęci przez PCPR w Oświęcimiu pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem, a także pomocą:

- pieniężną na usamodzielnienie w wysokości od 1865,00 zł do 7458,00 zł, w zależności od czasu pobytu wychowanków w rodzinie zastępczej i formy pieczy zastępczej, w której przebywali;
- pieniężną na kontynuowanie nauki w wysokości od 528,90 zł do 566,00 zł miesięcznie (w zależności od formy pieczy zastępczej lub placówki, którą opuścili);
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym;
- w uzyskaniu zatrudnienia;
- na zagospodarowanie, w wysokości od 1 695,00 zł do 5 289,00 zł z przeznaczeniem np. na wyposażenie mieszkania w niezbędne urządzenia domowe, meble, remont mieszkań.

Warunkiem otrzymania pomocy na usamodzielnienie jest zobowiązanie się wychowanka do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, który opracowuje wspólnie z opiekunem usamodzielnienia.

Program usamodzielnienia określa sposób oraz formy współdziałania i wspierania osoby usamodzielnianej w kontaktach z rodziną i środowiskiem, uzyskania wykształcenia zgodnego z możliwościami i aspiracjami osoby usamodzielnianej, uzyskania kwalifikacji zawodowych, pomocy w ustaleniu uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, podjęcia zatrudnienia, a także w uzyskaniu przysługujących świadczeń. Osobom pełnoletnim opuszczającym rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej przysługuje pomoc na kontynuowanie nauki, zagospodarowanie oraz usamodzielnienie. Rzeczona pomoc przysługuje osobie usamodzielnianej, która realizuje Indywidualny Program Usamodzielnienia i przebywała na podstawie orzeczenia sądu przez okres:

- co najmniej 3 lat w spokrewnionej rodzinie zastępczej,
- co najmniej 1 rok w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

Warunkiem uzyskania w/w pomocy jest złożenie stosownego wniosku w powiecie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej za pośrednictwem kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby usamodzielnianej oraz posiadanie indywidualnego programu usamodzielnienia – opracowanego wspólnie z opiekunem usamodzielnienia lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletniości, a następnie zatwierdzonego przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie. Przedmiotową pomoc przyznaje się na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia w przypadku kontynuowania nauki oraz 26 roku życia w przypadku usamodzielnienia oraz zagospodarowania.

W 2021 roku z pomocy pieniężnej należnej osobom usamodzielnianym na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało 35 osób (32 osoby z placówek opiekuńczo-wychowawczych i 3 osoby z młodzieżowych ośrodków wychowawczych) na łączną kwotę 155 704,22 zł, w tym:

- pomoc na kontynuowanie nauki - 124 067,23 zł,
- na zagospodarowanie 3 272,00 zł,
- usamodzielnienie 28 364,99 zł.

Z pomocy pieniężnej należnej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej skorzystały 34 osoby, którym udzielono wsparcia na łączną kwotę 148 235,13 zł, w tym:

- na kontynuowanie nauki - 100 744,13 zł,
- na zagospodarowanie 13 206,00 zł,
- na usamodzielnienie 34 285,00 zł.

Ogółem w 2021 roku z pomocy usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej instytucjonalnej i rodzinnej skorzystało 69 wychowanków na łączną kwotę 303 939,35 zł.

V. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE USTAWY O REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ ZATRUDNIENIU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Podstawowymi zadaniami wynikającymi z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych jest szeroko pojęta rehabilitacja społeczna oraz zawodowa, a także orzekanie o niepełnosprawności. W szczególności podejmowane

są działania zmierzające do ograniczania niepełnosprawności i stwarzania możliwości osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej, udziału w turnusach rehabilitacyjnych, a także współfinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Ważnym udogodnieniem dla osób niepełnosprawnych mających trudności w poruszaniu się jest likwidacja barier architektonicznych i technicznych w ich mieszkaniach i otoczeniu oraz współfinansowanie tych przedsięwzięć.

Na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych środki pozyskiwane są z PFRON i z zasobów własnych Powiatu. Rehabilitacją zawodową zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy, natomiast rehabilitacją społeczną – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

1. Turnusy rehabilitacyjne

Turnus rehabilitacyjny oznacza zorganizowaną aktywną formę rehabilitacji, połączoną z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Tryb rozpatrywania wniosków i przyznawania wysokości dofinansowań do turnusów określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 230 poz. 1694).

2. Likwidacja barier architektonicznych, barier technicznych i w komunikowaniu się

Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej to wszelkie prace adaptacyjne, budowlano-instalacyjne, zmierzające do prawidłowego i funkcjonalnego rozwiązania pomieszczeń mieszkalnych, głównie pomieszczeń sanitarnych oraz komunikacji wewnątrz mieszkań, a także prace budowlane i montażowe zewnętrzne umożliwiające samodzielne funkcjonowanie (dotyczy głównie osób na wózkach inwalidzkich i poruszających się z trudem przy pomocy kul, balkoników).

Likwidacja barier w komunikowaniu się dotyczy w szczególności osób z dysfunkcją narządu słuchu, mowy i wzroku. Polega na umożliwianiu tym osobom samodzielnego życia w społeczeństwie lub kontaktów z otoczeniem, np. poprzez zakup telefonów komórkowych, komputerów, komunikatorów, czytników.

Likwidacja barier technicznych dotyczy likwidacji przeszkód w wykonywaniu podstawowych codziennych czynności wynikających z rodzaju niepełnosprawności oraz braku zastosowania odpowiednich urządzeń i przedmiotów umożliwiających zwiększenie samodzielności i niezależności życiowej osoby niepełnosprawnej.

3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

Sprzęt rehabilitacyjny to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych, mający na celu osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

4. Warsztaty terapii zajęciowej

Warsztat terapii zajęciowej to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka, która stwarza osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy zawodowej możliwość udziału w rehabilitacji zawodowej i społecznej poprzez terapię zajęciową zmierzającą do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędną do samodzielnego i aktywnego życia w środowisku na miarę jego potrzeb i możliwości.

Warsztaty mogą być organizowane i prowadzone przez fundacje, stowarzyszenia lub przez inne podmioty.

5. Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych

Dofinansowanie przeznaczone może być na imprezy o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym i turystycznym organizowanym dla osób niepełnosprawnych.

Budżet na realizację w/w zadań na 2021 rok wynosił 4 337 046,00 zł. Na rehabilitację społeczną wydatkowano kwotę 3 952 628,90 zł z przeznaczeniem na:

- dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych dla 315 osób w tym 59 opiekunów kwotę – 447 965,00 zł,
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu dla 107 osób - kwotę 316 647,39 zł,
- dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego dla 1 593 osób - kwotę 861 272 62 zł,
- dofinansowanie do działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej, w których uczestniczy 100 osób niepełnosprawnych kwotę – 2 169 600,00 zł
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych dla 219 osób - kwotę 13 099,85 zł.

Na rehabilitację zawodową wydatkowano kwotę 144 044,04 zł.

Łącznie w 2021 roku na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej wydatkowano kwotę 3 952 628,90 zł.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Fundacja im. Brata Alberta, swoją działalnością wspiera osoby niepełnosprawne prowadząc domy stałego pobytu, domy dziennego pobytu, warsztaty terapii zajęciowej, świetlice terapeutyczne, ośrodki adaptacyjne, szkoły i przedszkola integracyjne. Organizowane są także obozy rehabilitacyjne. Na zlecenie Powiatu Oświęcimskiego Fundacja im Alberta prowadzi Warsztaty Terapii Zajęciowej, czyli wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę, która stwarza osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Placówka przeznaczona jest dla 100 osób niepełnosprawnych intelektualnie. Zajęcia terapeutyczne prowadzone są w 4 filiach na terenie: Chełmka, Przeciszowa, Jawiszowic i Oświęcimia. Placówka zatrudnia łącznie 32 osoby, z czego 26 osób to pracownicy merytoryczni (terapeuci, pedagodzy, psycholog, pielęgniarki), 3 pracowników administracyjnych oraz 3 pracowników obsługi.

Działalność finansowana jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 90%, a w pozostałych 10% koszty pokrywane są ze środków samorządu

terytorialnego. Łączny koszt funkcjonowania Warsztatów w roku 2021 to 2.429.283,00 zł, z czego 2.169.600,00 zł to środki PFRON, 207.014,00 zł to środki własne powiatu, 52.669,00 zł to środki z gmin, których mieszkańcy są uczestnikami zajęć terapeutycznych.

W związku z tym, że w 2021 roku osoby niepełnosprawne z powiatu oświęcimskiego uczestniczyły w Warsztatach Terapii Zajęciowej na terenie powiatu chrzanowskiego oraz wadowickiego zaszła konieczność pokrycia kosztów ich uczestnictwa w kwocie 19 514,61 zł.

W wykonywaniu zadań z zakresu polityki społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu współpracuje z licznymi organizacjami pozarządowymi, a także realizuje projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

1. „Aktywny Samorząd” skierowany jest do osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Program ma na celu ułatwienie zdobycia wyższego wykształcenia, jak również ułatwienie zakupu specjalistycznego sprzętu. Z programu skorzystały 53 osoby na łączną kwotę 262 880,10 zł.

2. Od 2020 roku Powiat Oświęcimski realizował program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi – moduł III. Program skierowany jest do osób niepełnosprawnych, które na skutek wystąpienia zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii utraciły, w okresie od dnia 9 marca 2020 r. do dnia 16 listopada 2020 r. możliwość korzystania z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej. W 2021 roku dokonano wypłat w kwocie 366 000,00 zł w celu realizacji 342 wniosków.

VI. POWIATOWY ZESPÓŁ ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W OŚWIĘCIMIU

W Centrum, funkcjonuje również Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, którego głównym zadaniem jest ustalanie niepełnosprawności dla celów pozarentowych. W procesie orzekania uczestniczy 21 członków Zespołu (lekarze, psychologowie, doradcy zawodowi, pracownicy socjalni, pedagodzy). Obsługę Zespołu wykonuje 4 pracowników, w tym: Przewodniczący, sekretarz i dwóch referentów. Dla dzieci do 16-ego roku życia, Zespół wydaje orzeczenia o niepełnosprawności, natomiast dla osób powyżej 16-ego życia wydawane są orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W 2021r. odbyły się 204 posiedzenia składów orzekających. Zespół rozpatrzył 2166 spraw, głównie w celu konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, odpowiedniego zatrudnienia, korzystania z karty parkingowej oraz uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego. Wydano 1779 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, 292 orzeczenia o niepełnosprawności oraz 3 orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień. Ponadto wydano 431 legitymacji dokumentujących niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności oraz 537 kart parkingowych, umożliwiających osobom niepełnosprawnym korzystanie z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów.

Prowadzenie Zespołu jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej a powiatowi przysługuje dotacja celowa na ten cel. W ubiegłym roku Powiat z budżetu wojewody otrzymał 440 324,50 zł z czego wydatkował 440 323,62 zł. Łączne wydatki związane z funkcjonowaniem Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności wyniosły 522 166,41 zł z czego 81 842,79 zł stanowią środki własne Powiatu.

Pomimo ograniczeń związanych z wirusem SARS-CoV-2, Zespół realizował swoje zadania w trybie ciągłym. W związku z wystąpieniem stanu epidemicznego w kraju konieczna była zmiana przepisów dotyczących orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, która umożliwiła zachowanie ciągłości orzeczniczej. Orzeczenia były wydawane w trybie zaocznym, bez

uczestnictwa stron i bezpośredniego przeprowadzenia badań lekarskich, na podstawie załączonej do wniosku dokumentacji medycznej, o ile lekarz, przewodniczący składu orzekającego uznał ją za wystarczającą do sporządzenia oceny stanu zdrowia.

Ponadto została wyłączona bezpośrednia obsługa stron, przy wykorzystaniu alternatywnych form komunikacji poprzez np. kontakt telefoniczny, e-mail, operatora pocztowego.

VII. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dopuszczają zlecenie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym. W 2021 roku na podstawie wieloletnich umów, na zlecenie Powiatu Oświęcimskiego działają dwa domy pomocy społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego oraz warsztaty terapii zajęciowej, prowadzone odpowiednio przez **Zgromadzenie Braci Albertynów w Krakowie**, **Caritas Archidiecezji Krakowskiej**, **Fundację „Blżej Człowieka”** oraz **Fundację Brata Alberta**. Powiat aktywnie współpracuje z **Fundacją „Grupa Kęty Dzieciom Podbeskidzia”** w zakresie wsparcia młodzieży opuszczającej rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej.

Ponadto, w 2021 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu, w zakresie pomocy wychowankom pieczy zastępczej oraz osobom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze, współpracowało z:

- **Fundacją „One Day”** – pomoc rzeczowa, organizacja upominków dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej, placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Kętach i Oświęcimiu.
- **Fundacją „Słoneczna Nadzieja”** – pomoc rzeczowa: paczki żywnościowe w okresie Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia.

Pozostałe zaprzyjaźnione organizacje pozarządowe działające na terenie Powiatu w sferze pomocy społecznej, rehabilitacji oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, to m.in.:

- Polski Związek Niewidomych w Kętach,
- Miejsko-Gminne Stowarzyszenie Diabetyków w Brzeszczach,
- Stowarzyszenie Rodziców na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Olimp” z Brzeszcz
- Fundacja „Przywołaj Uśmiech” z Zatora
- Stowarzyszenie dla dzieci Niepełnosprawnych „Promyk” z Oświęcimia
- Stowarzyszenie Bratnich Serc dla Osób Chorych w Oświęcimiu,
- Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń” z Oświęcimia
- Polskie Stowarzyszenie Sportu po Transplantacji z Iwonicza Zdroju
- Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych RAZEM z Oświęcimia

Na rok 2022 planowana jest dalsza współpraca oraz pomoc rzeczowa i finansowa ze strony wyżej wymienionych organizacji a także systematyczne pozyskiwanie nowych partnerów.

VIII. REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE PROGRAMY, PROJEKTY SYSTEMOWE

1. Realizacja projektu „Nowe wyzwania lepsza przyszłość”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu od 2019 roku realizowało projekt „Nowe wyzwania – lepsza przyszłość” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Celem projektu była aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem

społecznym z terenu powiatu oświęcimskiego w tym osób niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzieży korzystających z form pieczy zastępczej, a także ich opiekunów.

W grudniu 2021 roku zakończył się projekt. Łącznie do projektu zostało zrekrutowanych 140 uczestników (82 kobiety i 26 mężczyzn) w tym 3 osoby zrekrutowano w 2021 roku. W grupie uczestników było 75 osób niepełnosprawnych (29 kobiet, 46 mężczyzn).

Na rzecz uczestników realizowano następujące formy wsparcia:

W formie indywidualnej:

- Rehabilitacja – zrealizowano 800 zabiegów na rzecz 9 Uczestników Projektu
- Hipoterapia w wymiarze 110 godzin na rzecz 8 Uczestników Projektu
- Indywidualna terapia Metoda Warnkego w wymiarze 20 godzin na rzecz 1 Uczestnika Projektu
- Indywidualne wsparcie Neurologopedy Klinicznego w wymiarze 20 godzin na rzecz 1 Uczestnika Projektu
- Korepetycje j. angielski w wymiarze 15 godzin na rzecz 1 Uczestnika Projektu
- Terapia integracji sensorycznej z fizjoterapią w wymiarze 125 godzinna rzecz 6 Uczestników Projektu
- Indywidualne wsparcie Neurologopedy dziecięcego w wymiarze 65 godzin na rzecz 5 Uczestników Projektu
- Indywidualne wsparcie logopedy dla osób w wymiarze 70 godzin na rzecz 4 Uczestników Projektu
- Wsparcie z zakresu Dogoterapii w wymiarze 60 godzin na rzecz 4 Uczestników Projektu
- Indywidualne wsparcie Psychologa dla dorosłych wymiarze 10 godzin na rzecz 1 Uczestnika Projektu
- Terapia behawioralna w wymiarze 75 godzin na rzecz 4 Uczestników Projektu
- Indywidualne wsparcie Surdopedagoga w wymiarze 20 godzin na rzecz 1 Uczestnika Projektu
- Indywidualne wsparcie Psychologa dla dzieci w wymiarze 20 h na rzecz 1 Uczestnika Projektu

W 2021 roku na realizację wsparcia w ramach projektu wydatkowano 677 552,22 zł w tym 604 244,75 zł ze środków Unii Europejskiej a 73 307,47 zł stanowiło wkład własny.

W związku z realizacją Projektu przekazano dotację w wysokości 296 894,31 zł na Organizację Pożytku Publicznego - Spółdzielnię Socjalną „ESSOR”. Spółdzielnia została wyłoniona w ramach przeprowadzonej procedury Postępowania Zamówień Publicznych na wykonawcę zadań z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej uczestników projektu „Nowe wyzwania-lepsza przyszłość”. W listopadzie 2021 roku rozpoczęła się rekrutacja do nowej edycji projektu „Nowe wyzwania – lepsza przyszłość” - zrekrutowano 39 osób.

2. Realizacja projektu „Pokonajmy kryzys”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu w 2021 roku realizowało również projekt „Pokonajmy kryzys” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Projekt ma na celu zwiększenie dostępności do usług społecznych świadczonych dla osób zagrożonych kryzysem lub w kryzysie zamieszkałych na terenie powiatu oświęcimskiego. Projekt zakłada większy udział liczbowy kobiet, jest to odpowiedź na wyrównywanie barier i nierówności płci na aktywizowanym obszarze.

Do końca 2021 roku w projekcie brało udział 189 osób (w tym kobiet 93, mężczyzn 62), w roku 2020 do projektu zrekrutowano 34 osoby a w roku 2021 przystąpiło kolejne 155 osób.

Na rzecz uczestników realizowano następujące formy wsparcia – w formie indywidualnej:

- Poradnictwo psychologiczne - 835 godzin na rzecz 90 Uczestników Projektu
- Poradnictwo pedagogiczne – 618,5 godziny na rzecz 67 Uczestników Projektu

- Asystent rodziny – 71,5 godzin na rzecz 10 Uczestników Projektu
- Coaching indywidualny – 57 godzin na rzecz 57 Uczestników Projektu
- Terapia małżeńska – 50 godzin

Poradnictwo odbywało się w domu klientów jak również w pomieszczeniach Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

W 2021 roku na realizację wsparcia w ramach projektu wydatkowano kwotę: 453 943,07 zł w tym 336 636,38 zł ze środków Unii Europejskiej, 88 431,26 zł wkładu własnego i 28 875,43 zł z budżetu państwa.

Realizacja projektu planowana jest do grudnia 2022r.

3. Realizacja programu resortowego Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa”

Powiat Oświęcimski w 2021 roku po raz kolejny realizował rządowy program pod nazwą „Opieka Wytchnieniowa” Program kierowany był do dzieci niepełnosprawnych i dorosłych osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, których członkowie rodzin lub ich opiekunowie wymagali wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu opieki oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w zakresie opieki nad tymi osobami. Środki finansowe na potrzeby programu pochodziły z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

W 2021 roku z programu skorzystało 120 osób w tym 108 osób dorosłych z orzeczonym znacznym stopniem niepełnosprawności i 12 dzieci niepełnosprawnych, które w orzeczeniu o niepełnosprawności spełniły łącznie 2 wskazania (do konieczności stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie zmniejszoną możliwością samodzielnej egzystencji, oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji). Wśród uczestników programu, 97 osób niepełnosprawnych (12 dzieci, 85 dorosłych) skorzystało ze specjalistycznego poradnictwa w tym polegającego na rehabilitacji i nauce rehabilitacji oraz poradnictwa z zakresu dietetyki i nauki dietetyki w wymiarze 1940 godzin/porad (240 na rzecz dzieci, 1700 na rzecz dorosłych). Łączna kwota wykorzystanych środków to 285 420,91 zł w tym 5 596,21 zł koszty obsługi. Z opieki wytchnieniowej w ramach dziennego ośrodka wsparcia skorzystały 3 osoby dorosłe a 20 osób skorzystało z opieki wytchnieniowej w ramach pobytu w całodobowym ośrodku. Koszt jednej godziny usługi łącznie z dojazdem do miejsca zamieszkania i środkami ochrony osobistej wynosiły:

- Poradnictwo dietetyczne 60 zł
- Rehabilitacja ogólnousprawniająca 83 zł
- Rehabilitacja metodą specjalną 94 zł

4. Realizacja programu Resortowego Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

W 2021 roku realizowany był program pod nazwą „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2021, którego głównym celem było ograniczenie negatywnych skutków niepełnosprawności poprzez stymulowanie osób niepełnosprawnych do podejmowania aktywności i umożliwienia im prawa do niezależnego życia oraz zapewnienie pomocy adekwatnej do ich potrzeb. W 2021 roku z tej formy pomocy skorzystało 29 osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności w tym 6 dzieci. Łączny koszt realizacji zadania to kwota 207 309,57 zł (w tym obsługi 4 064,89 zł). Wsparcie polegało na usługach asystencji w wyjściu z domu do wybranych przez osobę niepełnosprawną miejsc (urzędy, banki, przychodnie zdrowia do instytucji kultury) i

towarzyszeniu osobom niepełnosprawnym w wyjściu na imprezy sportowe i rekreacyjne. Koszt jednej godziny usługi wynosił 40,00 zł łącznie z dojazdem do miejsca zamieszkania i środkami ochrony osobistej.

5. Realizacja programów Europejskich Erasmus + oraz Level up

W 2018r. Powiat przystąpił do realizacji dwóch programów w ramach programu ERASMUS+:

– „Grow it up – competences and framework for social system youthworkers” – Projekt był realizowany w okresie od 01.09.2018r. do 30.11.2020r. we współpracy z UK Butterflies Ltd. oraz Fundacją Edukacji Rozwoju Innowacji. Głównym celem Projektu była adaptacja czterech brytyjskich metod pracy z młodzieżą zagrożoną wykluczeniem społecznym i wykluczoną społecznie oraz ich wdrożenia w Placówkach pracujących z młodzieżą w Powiecie Oświęcimskim. W ramach Projektu opracowany został program szkoleniowy dla 3 z 4 metod, służący wyposażeniu użytkowników w wiedzę na ich temat i kompetencje umożliwiające ich wykorzystanie w środowisku pracy. Do fazy testowania zaproszonych zostało 12 osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Powiatu, którzy wzięli udział w 3 z 4 zorganizowanych w Bradford (Wielka Brytania) warsztatach edukacyjnych. Ostatnią fazą realizacji Projektu były działania upowszechniające, w ramach, których zrealizowano: seminarium upowszechniające wypracowane rezultaty pracy intelektualnej w Bradford oraz konferencję upowszechniającą wypracowane rezultaty pracy intelektualnej w Oświęcimiu. W ramach działań poprojektowych prowadzone były webinaria upowszechniające oraz wydana została publikacja z narzędziami do pracy dla specjalistów. Z powodu zagrożenia epidemiologicznego został zrealizowany 1 warsztat dla specjalistów w Wielkiej Brytanii. W związku z tym, że Projekt był realizowany w okresie od 01.09.2018r. do 30.11.2020r. w 2021 roku dokonano rozliczenia finansowego projektu.

Zrealizowane wydatki w ramach projektu to: 134 504,41 zł

– „Level up: competences of the future” – Projekt był realizowany w okresie od 01.11.2018r. do 31.10.2020r. we współpracy z UK Butterflies Ltd. oraz Edu Smart Training Centre Ltd. Głównym celem Projektu było opracowanie innowacyjnych rezultatów oraz wykorzystanie intensywnych działań upowszechniających w sektorze pomocy społecznej. Wypracowane rezultaty służą będą podnoszeniu kwalifikacji zawodowych pracowników socjalnych, asystentów rodziny oraz koordynatorów rodziny, w obszarze ich kluczowych kompetencji, tj. umiejętności stosowania wystandaryzowanych narzędzi diagnozujących i wspierających proces analiz i obserwacji w pracy z klientem. Poza wypracowaniem jednolitych standardów dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny i koordynatorów pieczy zastępczej, przeprowadzone zostały 2 z 3 wyjazdowych warsztatów w Bradford (Wielka Brytania) dla 20 osób, a także seminaria w Bradford, Wicklow i Oświęcimiu, upowszechniające wypracowane metody. W ramach działań poprojektowych prowadzone były webinaria upowszechniające oraz wydana została publikacja z narzędziami do pracy dla specjalistów. Z powodu zagrożenia epidemiologicznego nie został zrealizowany 1 warsztat dla specjalistów w Wielkiej Brytanii.

W 2021r. dokonano rozliczenia projektu.

Zrealizowane wydatki w ramach projektu to: 151 248,17 zł

IX. SZKOLENIE I DOSKONALENIE ZAWODOWE KADR POMOCY SPOŁECZNEJ

Praca w instytucji pomocy i integracji społecznej wymaga stałego podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych. Potrzeby szkoleniowe kadry dotyczą zróżnicowanej tematyki jak i form szkolenia. W 2021r. zorganizowano szkolenia specjalistyczne tj.:

- „Aktualne procedury postępowania interdyscyplinarnego w pracy zespołu interdyscyplinarnego i Grup Roboczych – podstawy teoretyczne oraz wymiar prawny”.
- „Diagnoza potencjału i potrzeb społeczności lokalnej, Kooperacje 3D – model wieloaspektowy współpracy na rzecz osób i rodzin”.
- „Procedura odebrania dziecka z rodziny – wybrane zagadnienia”.
- „Majątek trwały 2021 w JSFP – praktyczne aspekty gospodarowania i ewidencji również w sytuacji epidemii”.

X. PODSUMOWANIE

W 2021 roku na wszystkie zadania i formy wsparcia z zakresu pomocy społecznej wydatkowano kwotę 38 556 410,59 zł na którą składa się łączny koszt prowadzenia placówek opiekuńczo-wychowawczych, domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia oraz warsztatów terapii zajęciowej, a także wydatki na pozostałe zadania z zakresu pomocy społecznej, rehabilitacji oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Wydatkowane kwoty pochodzą zarówno z dotacji na zadania zlecone i własne, ze środków własnych Powiatu, z funduszy PFRON, ze środków Unii Europejskiej, odpłatności mieszkańców za pobyt w domach pomocy społecznej oraz kosztów pobytu mieszkańców umieszczanych na nowych zasadach finansowanych przez gminy, a także przekazanych darowizn.

Powyższe sprawozdanie kompleksowo obrazuje działalność Powiatu Oświęcimskiego w zakresie polityki społecznej, w tym wysokość środków jakimi dysponowały Jednostki, stan zatrudnienia oraz szczegółowy opis realizowanych zadań.

W załączeniu:

1. Rekomendacja
2. Tabela obrazująca wydatkowanie środków finansowych na zadania z zakresu pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej w 2021 roku.

Załącznik Nr 1

Funkcjonowanie podmiotów działających w obszarze pomocy społecznej wymagać będzie dalszego finansowania na utrzymanie obowiązujących standardów oraz dodatkowych nakładów finansowych zwłaszcza na:

1. Poszerzenie powierzchni archiwalnej poprzez remont i doposażenie pomieszczenia przeznaczonego na ten cel.
2. Pozyskanie lokalu, remont i uruchomienie domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży lub zawarcie porozumienia z innym powiatem na realizację zadania.
3. Poszerzenie współpracy z organizacjami pozarządowymi przy działaniach na rzecz klientów PCPR, prowadzenie kampanii społecznej i promocji rodzicielstwa zastępczego.
4. Wsparcie oraz aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – osób niepełnosprawnych i ofiar przemocy domowej
5. Aplikowanie o dostępne środki zewnętrzne, w tym Unii Europejskiej, na realizację zadań z obszaru pomocy społecznej.
6. Poszerzenie oferty wsparcia osób niepełnosprawnych poprzez realizację programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, „Opieka Wytchnieniowa” oraz realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd”.
7. Organizowanie szkoleń dla kadry pomocy społecznej z terenu powiatu oświęcimskiego celem wzmocnienia kompetencji zawodowych,
8. Udzielanie cudzoziemcom, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, pomocy mającej na celu wspieranie procesu ich integracji.
9. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych w celu podniesienia kwalifikacji i wzmocnienia kompetencji wychowawczych osób sprawujących pieczę zastępczą.
10. Promowanie rodzicielstwa zastępczego m.in. w formie informacji na stronach internetowych, ogłoszeń, banerów, kalendarzy, imprez integracyjnych w celu pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze oraz kreowania pozytywnego wizerunku idei rodzicielstwa zastępczego.

Reasumując, po analizie powyższego należy uznać, iż w powiecie oświęcimskim działa dobrze rozwinięta sieć instytucji pomocowych i organizacji pozarządowych wspierających te zadania, która wymaga ciągłego doskonalenia i poszerzania. Głównymi celami na kolejne lata są: rozszerzenie wachlarza usług i świadczeń realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu, w celu osiągnięcia jak najlepszych rezultatów wsparcia i pomocy w rozwiązywaniu problemów społecznych oraz zabezpieczenie środków finansowych na restrukturyzację oraz szkolenia i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu Powiatu.

Środki finansowe na wydatki z zakresu pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej w 2021r.

	Obszar polityki społecznej	Środki finansowe przeznaczone na wydatki	
		Wykonanie na dzień 31.12.2021r.	Szczegółowy opis przeznaczenia wydatków
1.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu 85218 + 85595	1 784 153,96 zł	wydatki związane z utrzymaniem jednostki, tj.: wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi, koszty utrzymania lokalu, wyposażenie pomieszczeń, zakup materiałów biurowych, sprzętu, tonerów, usługi (Internet, telefon, szkolenia, badania okresowe)
2.	Karta Polaka w tym:	113 770,80 zł	
2.1	85395-3110 Z	111 540,00 zł	dotacja celowa ze środków budżetu państwa przeznaczona na wypłatę świadczeń pieniężnych dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się na terytorium Rzeczypospolitej
2.2	85395-4010, 4110 Z	2 230,80 zł	dodatek do wynagrodzenia za obsługę wypłaty świadczeń dla posiadaczy Karty Polaka
3.	Domy pomocy społecznej 85202 w tym:	19 688 549,17 zł	
3.1	Wykonanie w ujęciu kosztowym - kwota rocznych kosztów działalności domu wynikająca z utrzymania mieszkańców na podstawie, której obliczany jest średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej na rok następnym 4 357 392,55zł	778 779,34 zł	Dom Pomocy Społecznej w Bulowicach - dotacja Wojewody przekazywana dla powiatu na prowadzenie domu na podstawie comiesięcznej informacji o liczbie mieszkańców umieszczonych przez dniem 01.01.2004 r., czyli wg "starych zasad" oraz dotacja z rezerwy celowej
3.2		3 435 380,34 zł	DPS w Bulowicach - środki własne przekazane na utrzymanie placówki, bez względu na źródło finansowania
3.3.		30 738,00 zł	Dotacja z rezerwy celowej Wojewody Małopolskiego przeznaczona na wzmocnienie zabezpieczenia dla DPS przed skutkami wystąpienia wirusa SARS-CoV-2
3.4		48 190,00 zł	Środki pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania Covid
3.5		64 304,87 zł	Grant Bezpieczny Dom - wsparcie dla kadry Małopolskich DPS w związku z zagrożeniem Covid -19
3.6	Wykonanie w ujęciu kosztowym - kwota rocznych kosztów działalności domu wynikająca z utrzymania mieszkańców na podstawie, której obliczany jest średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej na rok następnym 3 144 107,32	1 444 493,34 zł	Dom Pomocy Społecznej w Zatorze - dotacja Wojewody przekazywana dla powiatu na prowadzenie domu na podstawie comiesięcznej informacji o liczbie mieszkańców umieszczonych przez dniem 01.01.2004 r., czyli wg "starych zasad" oraz dotacja z rezerwy celowej
3.7		1 568 334,14 zł	DPS w Zatorze - środki własne przekazane na utrzymanie placówki, bez względu na źródło finansowania
3.8		39 493,00 zł	Środki pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania Covid
3.9		24 637,00 zł	Dotacja z rezerwy celowej Wojewody Małopolskiego przeznaczona na wzmocnienie zabezpieczenia dla DPS przed skutkami wystąpienia wirusa SARS-CoV-2
3.10		67 149,84 zł	Grant Bezpieczny Dom - wsparcie dla kadry Małopolskich DPS w związku z zagrożeniem Covid -19
3.11	Wykonanie w ujęciu kosztowym - kwota rocznych kosztów działalności domu wynikająca z utrzymania mieszkańców na podstawie, której obliczany jest średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej na rok następnym 12 187 050,99 zł	4 982 514,52 zł	Dom Pomocy Społecznej w Bobrku - dotacja Wojewody przekazywana dla powiatu na prowadzenie domu na podstawie comiesięcznej informacji o liczbie mieszkańców umieszczonych przez dniem 01.01.2004 r., czyli wg "starych zasad" oraz dotacja z rezerwy celowej
3.12		7 011 079,47 zł	DPS w Bobrku - środki własne przekazane na utrzymanie placówki, bez względu na źródło finansowania
3.13		118 839,31 zł	Środki pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania Covid

3.14		74 616,00 zł	Dotacja z rezerwy celowej Wojewody Małopolskiego przeznaczona na wzmocnienie zabezpieczenia dla DPS przed skutkami wystąpienia wirusa SARS-CoV-2
4.	Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy 85203 w tym:	968 402,16 zł	
4.1		904 285,93 zł	dotacja celowa na wydatki związane z utrzymaniem jednostki, tj.: wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi, prowadzenie terapii zajęciowej z uczestnikami, koszty utrzymania lokalu, zakup wyposażenia i materiałów biurowych, usługi obce (Internet, telefon, szkolenia, badania okresowe)
4.2		24 116,23 zł	środki własne z budżetu Powiatu Oświęcimskiego
4.3		40 000,00 zł	dotacja z budżetu Gminy Brzeszcze (media, terapia, czynsz i utrzymanie lokalu, psycholog)
5.	Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w tym:	240 108,17 zł	
5.1	85220, 85395-4019,4119, 4129)	218 423,08 zł	wszystkie wydatki związane z utrzymaniem jednostki, tj.: wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi, koszty utrzymania lokalu, badania okresowe pracowników, wyposażenie i konserwacja stanowisk pracy, szkolenia kadry, wynagrodzenia specjalistów wraz z pochodnymi- środki własne Powiatu (w tym ujęta została kwota wkładu własnego w wysokości 88 431,26 zł w związku z realizacją projektu <u>Pokonajmy Krzyżys!</u>)
5.2	85154	24 801,61 zł	środki z Urzędu Miasta i Gminy Oświęcim na wynagrodzenia dla specjalistów zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia przez POIK, tj.: psychologa, neurologopedę, konsultacji ds. problemów uzależnień, udzielenie wsparcia pedagogicznego, dozór nocny, ZUS płatnika
6.	85220	18 758,98 zł	wydatki związane z utrzymaniem mieszkań chronionych dla usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, tj. zakup wyposażenia, media, czynsz, ubezpieczenie mienia
7.	Rodziny zastępcze w tym:	3 215 335,57 zł	
7.1	85508 - 3110	2 027 350,33 zł	pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych oraz kontynuowanie nauki dla wychowanków z rodzin zastępczych. W tym ujęta została kwota wkładu własnego w wysokości 73 307,47 w związku z realizacją projektu "Nowe wyzwania - lepsza przyszłość"
7.2	organ	151 854,37 zł	wydatki ponoszone na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych poza powiatem oświęcimskim na podstawie stosownych porozumień
7.3	85508-3110, 4010, 4110, 4210, 4300 Z	775 263,86 zł	wydatki poniesione na realizację dodatków wychowawczych 500+ dla rodzin zastępczych wraz z dodatkami za obsługę wypłaty 500+
7.4	85508 -4110, 4120, 4170	260 867,01 zł	wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego
8.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze w tym:	5 396 219,14 zł	
8.1	85510 <u>Wykonanie w ujęciu kosztowym</u> - kwota rocznych kosztów działalności placówek typu rodzinnego wynikająca z utrzymania dziecka na podstawie której obliczany jest średni miesięczny koszt utrzymania w placówce na rok następny 1 455 650,30 zł	1 532 531,93 zł	Wydatki związane z prowadzeniem placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego prowadzonych na zlecenie powiatu oświęcimskiego: Wioska Dziecięca w Rajsku. (Otrzymana dotacja: 1 522 264,73zł. Otrzymana dotacja na składki zdrowotne:10 267,20 zł)
8.2	85510-3110, 4010, 4110 Z	373 433,32 zł	wydatki poniesione na realizację dodatków 500+ do zryczałtowanej kwoty dla placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego wraz z kosztami obsługi, dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego dla placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego

8.3	85510 wbj, DD1, DD2,DD3, POW4, POW5 + 85156 Z	2 891 590,68 zł	wydatki związane z prowadzeniem placówek opiekuńczo-wychowawczych: Dom Dziecka w Oświęcimiu i Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Kętach, bez względu na źródło finansowania
8.4	85510 W	155 704,22 zł	świadczenia pieniężne na usamodzielnienie, zagospodarowanie i kontynuację nauki dla wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych, wychowanków z młodzieżowych ośrodków wychowawczych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, zakładów poprawczych
8.5	organ	413 141,39 zł	wydatki ponoszone na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej poza powiatem oświęcimskim na podstawie stosownych porozumień
8.6	85117	29 817,60 zł	zakwaterowanie i wyżywienie dziecka pochodzącego z powiatu oświęcimskiego, a umieszczonego w Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym w Częstochowie i w Zbrosławicach
9.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności 85321	522 166,41 zł	wydatki związane z funkcjonowaniem Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, tj. wynagrodzenia osobowe pracowników wraz z pochodnymi, wynagrodzenia składu orzekającego, koszty utrzymania i wyposażenia, w tym z budżetu Wojewody oraz ze środków własnych powiatu
10.	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w tym:	4 860 706,61 zł	
10.1		3 952 628,90 zł	wydatki środków finansowych otrzymanych z PFRON przyznanych powiatowi oświęcimskiemu wg algorytmu na: Warsztaty Terapii Zajęciowej, turnusy rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych, przedmioty ortopedyczne dla osób niepełnosprawnych, likwidację barier architektonicznych, dofinansowanie sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych, staże, prace interwencyjne dla osób niepełnosprawnych, badanie lekarskie, przystosowanie stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych, środki na działalność gospodarczą dla osób niepełnosprawnych
10.2		207 014,00 zł	środki własne przeznaczone na dofinansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej
10.3		262 880,10 zł	wydatki środków finansowych otrzymanych z PFRON na program "Aktywny Samorząd"
10.4		52 669,00 zł	Dotacja z Urzędu Miasta, Gminy Oświęcim oraz Gminy Polanka Wileka i Gminy Osiek na działalność WTZ
10.5		19 514,61 zł	dofinansowanie kosztów rehabilitacji do mieszkańców powiatu oświęcimskiego będących uczestnikami WTZ w Libiążu i Spytkowicach
10.6		366 000,00 zł	wydatki środków finansowych otrzymanych z PFRON na program "Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi"- moduł III

11.	Realizacja programów unijnych(85395 bez zadań zleconych) + ORGAN	1 255 509,14 zł	Realizacja programów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej, tj. "Pokonajmy Kryzys", "Nowe wyzwania - lepsza przyszłość", Erasmus "Grow in up", i Erasmus "Level up" (w tym kwota 296 894,31 zł przekazana na Organizację Pożytku Publicznego w związku z realizacją projektu "Nowe wyzwania - lepsza Przyszłość"). Ponadto kwota pomniejszona została o wkład własny z Projektu Pokonajmy Kryzys i Nowe wyzwania - lepsza przyszłość
11.1	Organ	296 894,31 zł	przekazana dotacja na Organizację Pożytku Publicznego w związku z realizacją projektu "Nowe wyzwania - lepsza Przyszłość
11.2	85395	958 614,83 zł	Realizacja programów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej, tj. "Pokonajmy Kryzys", "Nowe wyzwania - lepsza przyszłość", Erasmus "Grow in up", i Erasmus "Level up". Kwota pomniejszona została o wkład własny z Projektu Pokonajmy Kryzys i Nowe wyzwania - lepsza przyszłość.
12	" Opieka Wytchnieniowa" 85395	285 420,91 zł	Koszty związane z Programem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej "Opieka Wytchnieniowa" + koszty obsługi - program prowadzony poza budżetem PCPR
13	"Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej"	207 309,57 zł	Koszty związane z Programem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" + koszty obsługi - program prowadzony poza budżetem PCPR
Razem		38 556 410,59 zł	

Budżet PCPR	10 151 600,17 zł	1+2+5+6+7.1+7.3+7.4+8.2+8.3+8.4+8.6+9+11.2
Domy pomocy społecznej	19 688 549,17 zł	3
Powiatowy Środkowski Dom Samopomocy	968 402,16 zł	4.
wydatki ponoszone na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych poza powiatem oświęcimskim na podstawie stosownych porozumień	151 854,37 zł	7.2
Wydatki związane z prowadzeniem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego prowadzonej na zlecenie powiatu oświęcimskiego: Wioska Dziecięca w Rajsku.	1 532 531,93 zł	8.1
Wydatki ponoszone na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem oświęcimskim na podstawie stosownych porozumień	413 141,39 zł	8.5
Przekazana dotacja na Organizację Pożytku Publicznego w związku z realizacją projektu "Nowe wyzwania - lepsza Przyszłość	296 894,31 zł	11.1
PFRON	4 860 706,61 zł	pkt 10
Program Opieka wytchnieniowa, i Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	492 730,48 zł	pkt 12,13
Razem	38 556 410,59 zł	